

آیا پزشک مخصوص ناصرالدین شاه، نفوذی انگلیسی ها بود؟

۱۵ مهر ۱۳۹۷ ساعت ۸:۲۸

دکتر تولوزان (۱۸۲۰-۱۸۹۷ م)، در سال ۱۸۲۰ در دیگوگارسیا واقع در جزایر گانگز به دنیا آمد و بعدها در رشته‌ی پزشکی تحصیل کرد. وی پیش از آمدن به ایران با درجه‌ی سرگردی و به عنوان پزشک در ارتش فرانسه بود.

کافه تاریخ- کشکول

دکتر تولوزان (۱۸۲۰-۱۸۹۷ م)، در سال ۱۸۲۰ در دیگوگارسیا واقع در جزایر گانگز به دنیا آمد و بعدها در رشته‌ی پزشکی تحصیل کرد. وی پیش از آمدن به ایران با درجه‌ی سرگردی و به عنوان پزشک در ارتش فرانسه بود. او، در جریان مأموریت فرخ خان امین‌الملک به سفارت ایران در آن کشور، به جای دکتر پولاک، به استخدام دولت در آمد و به عنوان پزشک دربار ایران، مأمور گردید. وی بعد از دکتر پولاک، از پایه‌گذاران دانش پزشکی نوین در ایران می‌باشد. دکتر تولوزان به علت آشنایی با زبان و فرهنگ مردم ایران توانست خیلی زود به دربار ناصرالدین شاه راه یابد؛ به طوری که نفوذ وی علاوه بر حوزه‌ی کاری خودش، در بسیاری از عرصه‌های کشور نمایان بود و بدین ترتیب برنامه‌های اجرایی و قراردادهای منعقد شده با دربار را، به نفع خود تمام می‌کرد. با این وجود، او علاوه بر طبابت در دربار، به تدریس دانش پزشکی و تربیت شاگردان در دارالفنون نیز مشغول بود. اعتماد السلطنه - که خود مدتی در سفارت ایران در فرانسه کار کرد و به زبان آن کشور آشنایی کامل داشت - دکتر تولوزان را دوست انگلیسی‌ها معرفی می‌کند. تولوزان بر آن بود که امتیاز سدسازی در رود کارون را از دولت ایران به دست آورد. اعتماد السلطنه، دگر بار راجع به او، در کتاب خود نوشته است که امتیاز بانک و تنباکو، به واسطه‌ی اقدامات وی به خارجیان داده شد و واگذاری امتیاز ساختن سد اهواز به دست کمپانی فرانسوی نیز، با همکاری مالی او صورت پذیرفت. دوستی اعتماد السلطنه با دکتر تولوزان و همین‌طور قهر و آشتی و سرزنش‌های وی نسبت به او، به علت حسادت اعتماد السلطنه نسبت به موقعیت او در دربار و به عنوان پزشک مخصوص شاه بود. این حسادت‌ها به درون ایران خلاصه نمی‌شد. اعتماد السلطنه حتی آن را به فراسوی مرزها نیز کشاند. بدین معنی که در کتاب خود، به اندوخته‌های تولوزان در بانکهای خارجی اشاره و از آنها یاد کرده است. ضمن آنکه حقوق سالیانه او را در ایران، ۶۰۰۰ تومان بر شمرده است.

منبع: هاشمیان‌احمد، پزشکان خارجی زمان سلطنت ناصرالدین شاه در ایران (۱۳۱۳-۱۲۴۷ ق)، گنجینه اسناد، زمستان ۱۳۸۳، شماره ۵۶، ص ۳۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۷۲۲۳/آیا-ناصرالدین-مخصوص-پزشک-انگلیسی-نفوذ-شاه-ناصرالدین-مخصوص-پزشک-آیا>